

كاروانى ئاشتى، بىرەۋەرى روداۋىكى ژيانى پىشمەرگەتە، غەۋلا ئىبراھىمى

۱۱/۴ / ۱۹۸۴، رۇژىكى ساۋو خۇشى پايزى كوردستان بوو. ئاسمان ھىندە يىگەرد بوو كە تەنەت تۇزىكى زۇر كەمىرەنگىشى نەنىشتىۋەسەر. من ئەۋكەتە، بەرپىسى كۆمىتە شارسىنى نەغەدە بووم. پاش دامەزاندنى بىنكەيەكى كاتى بۇ كۆمىتەكەمان لەگۈندى بۇلۇپى شەھىدان لەبنارى قەندىل، لەگەل ۱۶ پىشمەرگەكى ھىزى ئەفشىن، پىارماندا بىچىنەۋە لاي ھىزەكەمان لەناۋچەكانى ژىردەستەلاتى كۆمارى ئىسلامىدا. ھەموو ئامادەكارى پىويستمان بۇ سەفەرەكەمان كىردىبوو. ھەلۋاپەكى زۇر، خورما، چەند قوتو كالىاس و ھىندىك كاكەلەگۈزۈ نان و پەنىرو... ئىشۋوى رىگامان بوو. ئەسپىكى شىمان پىوو. بۇ وىش كاۋچۇ پىويستمان بۇ يەكدو رۇژ ئامادەكردىبوو. بەيانى زوو چەكۋەختمان لەخۇبەست و ئەسپەكەمان باركدو پاش مالاۋاپى لەپىشمەرگەكانى بىنكە، بەرە و رەزگە و مارەدوئ وەرئكەوتىن. ئىمە ھىچمان ئەزموونى باشمان نەبوو بۇ باركدى بەكسىم، ھەر بۇبەش چەندجاران بارەكەمان كەوت و بەھەزار كىشە لىمان ناو. ئىۋارئ درەنگ گەبىشتىنە مارەدۇ. كاروانىكى قاچاخچىيان لەۋئ بارى خىستىوو. ئەۋانىش وەك ئىمە دەبوو خۇ لەچاۋى پاسدارانى ئىران بشارنەۋە. ئەۋانىش دەبوو وەك ئىمە ئەۋەھموو رىبە پىرمەترىسىيە بىرن، سال نەبوو چەند كەسپىك لەو كۇلۇنە توۋشى بۇسە جاش و پاسدار نەبن و نەكوزىن. ئىمە ئەۋان ھەركاممان بەھۇى سروشتى كارەكەمان، ھاورىبەكى باش بوۋىن بۇبەشە كىرى. ھەر ئەو سروشتە ئاپپەتەش لەو سەفەرەدا دەپىردىنە ھو چارەنووس. ھەردولا، گىانمان لەسەرلەپى دەستمان بوو. ئىمە بەدۋاى ۋەدەستەپىننى مافى بەئازادى ژيان بۇ گەلەكەمان و ئەۋان بەدۋاى پارۋەنازىكدا بۇمال و مىندالىان. دلمان پىخۇشىۋو كە ئەو جار كەسازىك رىنۆنىمان، كە شارەزاي ھەموو پەناۋپەسىۋى رىگاكەن. ئىمە دەبوو بەئالىەمەراند ايرۇبن و لەۋئرا بىچىنەۋە سەر روۋبارى كەلۇئ و بىرەنەۋە شاخەكانى ئەۋبەرى. ئەۋبەشە رىگاكە، شونىك بوو كە ھىچكام لەئىمە پىشتر پىندا نەچۋوبوۋىن، ھەر بۇبەش بوو كە بە ھاورىبەشە ئەۋ پۇلە قاچاخچى بە شاگەشكە بوۋىن. بەلام لەۋبەرى چۇمى كارمان پىيان نەدەما و بەھەموو كونۋەلئەكانمان دەزانى .

۱۱/۵ / ۱۹۸۴، بەيانى زوو ھەستاي تا خۇمان بۇ رىگا پىرئىكى دژوار ئامادەكەين. ئەسپەكەمان شەۋئ بەرەللا بىوو. چەندپىشمەرگەيەكم بۇ گرتەۋەى ناردن. تا گرتىنەۋە زۇر درەنگ بوو. قاچاخچىيەكان كە پىش ئىمە ۋەخۇكەۋتوۋون، لەسەرمان رانەۋەستان. كوتيان ئىمە ئانۋىن زۇر راۋەستىن. ئامازەيان بەبىستۋىەك كىرد، دوور لە مارەدوئ دىباربوو. كوتيان ھۇۋە سوپىنىۋئالىيەرەشە. كانىبەك لەسەر باسكەكە، لەقەراغ رىگا، لەۋەى پىشۋوبەك دەدەين و نازىك دەخۇين. ئىۋەش دەمان گەنئ. پاشان لەسەر رىگا كە ھىندىك رىنۆنىيان داپنى و مالاۋاپيان كىردو بەجىيان ھىشتىن. ئەۋرۇش وەك رۇژى پىشۋو ئاسمازىكى شىنى يىگەرد لەسەر سەرمان بوو. بارمان لىناۋ ۋەرىكەۋتىن. لەرئىبە چەندجارتىك بارى ۋلاخەكەمان خواربوو و بەلاداھات و راستمان كىردەۋە ئەۋە كاتىكى بەرچاۋى لىكۋشتىن. چىشتانئ ۋەباسكەكە ھەلگەراين. كاتىمىر ۱۲ى نىۋەرۋىيە گەبىشتىنە سەرەتاي دارستان لە ئىۋقەدى بىستۋەكە. ھەۋرئىكى خەست لەسەر سەرمان پەيدابوو. تروۋكەتروۋكەكى بەفر دەستى كىرد بەھانەخوار. دەنگەكانى ۋەك توۋكى سىپى سەر گۈلى ھىندىك روۋەكى كوئىستان دەچوون كە بەدەم بايەكى سوۋكەۋە لەفرىن و بلاۋبوۋنەۋەدا بوون. ئىمە زۇرمان گىرنگى پىنەدا، چونكە سالان نەماندىبوو بەفر ئەۋدەمانە دەست بەبارىن بكا. كاتىمىر دەۋرى يەكۋىۋىۋى دەۋى نىۋەرۋىۋو كە گەبىشتىنە سەر كانىبەكە. ھەۋا كەمىك ساردى كىردىبوو. تروۋكەكى سوۋكو پووش ئاساى بەفر وردەۋردە دەھانەخوار، بەلام ئەۋەندە نەبوو كە زەۋى بگرئ. كارۋانەكە رۇبىشتىوو. دانىشتىن، ھىندىك ھەلۋا كالىاسمان خواردو ئاۋىكمان خواردەۋە. لوۋتەكى چەكۋچ، كە بىنكە پاسدارانى لىبوو، لەبەر چاۋمان بوو. ھەستايىن و بەرەۋ دۇلى كۇگئ شۇرۋوبىنەۋە. بەفر وردەۋردە توندى كىرد، تاگەبىشتىنە سەر چۇمى بنى دۇلەكەۋ پەرىنەۋە، بەفر تاگۋىزىنگانى داگرتىن. بايەكى توند ھەلى كىردو كىردى بەكپىۋەۋە باسرىشك. كەمىكى دىكەش روىشتىن، بارىنى بەفرۋ ھاتنى بايەكە ئەۋەندە خىراپى بەخۇبەۋەگرت، كە جى پى ئەۋەى پىش خۇمانمان لى وندەبوو. تازە گەرانەۋەشمان بەبەرۋەۋەندى خۇمان نەدەزانى، چونكە لەبەر كپىۋە سەرمان لى دەشۋاۋ دەترساي رى ھەتلەكەين. بەھىۋاى خۇشكردنى ھەۋا بەدۇلەكەدا ھەلكشاپن. ئەۋدۇلە بەھەۋرازىكى توند، تەۋادەبوو، كە دەبىردىنەۋە سەر باسكىك راست لەسەر سنوورى دەستكردى كوردستان لەژىۋان ئىران ۋەغىراقدا. ئەسپەكەمان رىگى لەبەفرەكەش دا باش دەپرى، توورەكەكى كاۋچۇشمان دەسەرى كىردىبوو، تا ھىزى لى نەپرى و سەرماشى نەبئ، بەلام پىشمەرگەكان وردەۋردە خەرىك بوو بەھۇى كپىۋە توند پىرىنى بەفرى تا ئەژنۇيان ھەۋرازى رىگا، پىستيان لى دەپرا. لە ئىۋقەدى ھەۋرازەكەدا خالىد قارەمانى لەپى پەرى، سوۋارى ئەسپەكەمان كىرد. بەحال خۇى رادەگرت. كاتىمىر ۶ى ئىۋارئ گەبىشتىنە مىلەى نىشانەى سنوور لەسەر باسكەكە. ھىچ نىشانەيەك لە رىگا دىارنەبوو. روۋمان دەدەشتى ۋەزنى بوو. با لەپىشت سەرمان رادەھات. دەرفەتتىكى لەبار بوو بۇ ئەۋەى بارودۇخەكەى خۇمانى تىدا ھەلسەنگىتىن. لەسەرەخۇبۋنەۋەى بارىنى بەفرۋ لاي ھاتنى بايەكە، دەرفەتى چاۋەدپىرى ناۋچەى پىش چاۋمانى بەدووربىن پىدا بوۋىن. لەدەستى راستمان، دۇلىك بەرەۋدەشتى ۋەزنى دەچۋەخوار. لەزاركى ئەۋدۇلەدا كەلاكە ماشىنىك كەتوۋو. ئەۋكەلاكە ئى سەرەتاكانى شەرى پىشمەرگەۋ مىرى بوو. لوۋتەكى سەر چەكۋچ، كە دەپروانىيە سەر دۇلەتو و تاكلكەى دەربەندىشى لىرادىباربوو، كەتوۋو پىشت شانى راستمان، بەلام تەۋاۋىك لىمان دوور و تارادەيەك نەدىۋىش بوو. بەلاى دەستى چەپماندا باسكىك بەرەۋ

كۈتايى دۇلى ۋەزنى دەرۋېشت، ۋەك بېستېوومان، رېنگاي قاچاخچىبەكان بەبەر قەدى ئەو باسكەدا دەرۋېشت، بەلام لەبەر ئەو بەفرە قورسەى كەوتېوۋە سەرى ديارنەبوو و خەرىك بوو تارىكىش دادەھات و سەرەدەرمان بۇ ھېچكۆى دەر نەدەكرد، ئەوباسكەى بەتەنىشت دۇلى دەستى راستماندا بەرەو دەشتى ۋەزنى دادەبەزى، بەلاى چەپىدا دەپروانىە سەر تۇپخانەى قورسى ئېران لەدەشتى ۋەزنى. دېدەوانانى ئەو تۇپخانەىە لەسەر قوتكەى چەكۆجى دامەزرايوون و لەوئرا لەكاتى پېويستدا دەپانتوانى خاكى كوردستانى باشوورى لەناچەى رانىەو قەلادزى پىتۇپاران بەن. لەوبەرى دەشتى ۋەزنىش، گۈندى كۈنەمشكىمان دەدېت، كە كەوتېوۋە داۋىنى زنجىرە تەپۇلكەپەك. بىكەپەكى گەرەى پاسدارانى ئېران لەپشتى ئەوگۈندە لەسەر تەپۇلكەكان بوو. دووكەلى ئاگرى ئېومالەكانى كۈنەمشكى، لەوسەرماسەختەو لەولېقەوماويبەدا، كەلكەلەى لادانە گۈندەكەو خۇگەرمكردنەوۋەو ھەسانەوۋەپەكى تېرۋتەسەلى دەخستە دلى ئېمەى لەسەرمان كەسىرەبوو، بەلام كېشەكە ئەوۋەبوو، كە نەماندەزانى كىلەگۈندەكەداپە. جلكەكانمان بەوھەمووبەفرەى پېماندبارىبوو، تەواو خوساىبوون و بەسەرماى سەرباسكەكەش، رچابوون. لەوكاتەدا لەگەل پارتى دېمۇكراتى كوردستانىشدا لەشەرىكى براكوژىدا بوون. دەمانزانى بىكەپەكى گەرەى پېشمەرگەى ئەو حېزبە لەكۈنەمشكىپە. كەوابوو نەماندەتونى بچىنە گۈندەكە. ھەموومان بىتوانا بېوون و نەماندەتونى بەرگەى توشىبونى شەرىكى كوتوپر بگرېن. تەنبا رېنگاي بەردەممان ئەوۋەبوو كە بەدۇلى ماشېنەسووتاۋەكەدا بچىنەخوارى. تا تارىك داھات، گەپشتىنە بنىدۇلەكە. ئەودۇلە پېروو لە بىچكە تېروى. تېروى دەوۋەزىكى جەنگەلنىپە لەوئىنەى بىچۇم. بەرىكى سوورى وردى ھەپە كە ناخورى. دارچكەكەى زۇر چەورەو بەتەرىش بەسېنەپى ئاگرەدەگرى. خېرا پىرىكى زۇرمان لكى تېروى كۇ كرددەوۋە بە پارىدەى ھېندىك بەلگەنامەى حېزبى كە لەكېفەكەى مندا بەوشكى ماىوونەوۋە، ئاگرىكمان كرددەوۋە. لەقەرغ ئاگرەكە، نابلۇتېكمان راختى و چىگاپەكمان بۇ خالىد لەسەرسازكرد. تادەھات زىاتر بارى جەستەبېمان تېكەچوو. وردەوردەپىرستمان لېدەپرا. كېتوۋە ھەر بەتوندى بەردەوامبوو. ئەو خالىدەى ھەرگېز چاوى لەگۈللە نەترسابوو، ئەوخالىدەى كە ھەمېشە لەرېزى پەكەمى ھېرش بۇ سەر دوژمنانى كوردو كوردستاندا بوو، ئىستا پېئېزىو داموا لەزېر كېوۋەدا لەپىكەوتېوۋ و چراى ژيانى لەبەرچاوى ھاوسەنگەرانى تادەھات كزتردەبوو. ئېمەش ھېچكامان ھېزىكى ئەوتۇمان تېدا نەماىبوو. تا كاتژمېر ۱۲ى نېوۋەشەو بەنۇرە تېروپمان دېناو ئاگرەكەمان گەش رادەگرت. دەمانزانى بەكوزانەوۋەى ئەو ئاگرە، چراى ژيانى ئېمەش دەكوزتتەوۋە. دەبوو تا سىوادى بەپانى ھەرچۇنېك بى خۇ راکرېن. پىارمان داىو بەداھانتى سەرەتاي رۇژ، لە كلكەى پشتى تۇپخانە تېپەرىن و پېش ئەوۋەى كېنەكە كزېتتەوۋە دوژمن بتوانى بمانبىنى، بەرەو سەر چاۋەى دۇلى دەشتى ۋەزنى ۋەرىكەوون، تابەلكوۋ لەوئرا بگەپنە ھەوارگەكانى پشتى ئالىەمەران و رېنگاپەك بۇ خۇپاراستن لەدوژمن و چارەپەك بۇخۇمان بدۇزىنەوۋە. دواى ۱۲ شەوئ ئىدى خەرىك بوو بەتەواوى لەپى بکەوون. پېشمەرگەكان تۋاناي كۇكردنەوۋەى تېروپشيان دەخۇدا نەدەدېت، ئەمن بارى جەستەبېم لەزۇرانيان خراپتر بوو، بەلام بەھۇى بەرپىسارىتەپەكەم، دەبوو زىاتر دەخۇنووسېم. خۇم بەقوربان دەكردن، لەبەريان دەپارامەوۋە، ھانم دەدان و چەندجارانىش بەتەنئى بۇ كۇكردنەوۋەى تېروى چوومو نەمېششت ئاورەكە بكوژتتەوۋە. پېشمەرگەكان كە دەخۇيان رانەدەدېت چىدى بچۇلېنەوۋە، كەدەپاندېت بەتەنئى بۇكۇكردنەوۋەى سووتەمەنى دەجمو ناپەلم ئاورەكە بكوژتتەوۋە جارچار غېرەتېان دەدا بەرخۇ دەچوون ھېندىك ئاوردوويان دېنا .

۱۹۸۴/۱۱/۶، بە كېرەوۋەرى و سەگەمەرگى ھەرچۇنېك بى خۇمان تا دەورى شەشى بەپانى راکرت، جا ھەستابىن و خۇمان كۇكردەوۋە. مانەوۋەمان لەوشوئېنە چىدى نەدەگۈنجا. ھەر تائەوكانەش زۇر بەخت ياۋەرمانبوو كە دوژمن پىنەزىنېوون. خالىدمان سوارى ئەسپەكە كردد و ۋەرىكەوتېن. ھەوابەتەواوى پروناكى كرددو، كەگەپشتىنە سەر تەپۇلكەپەكى بچووك لە پرووبەرووى كۈنەمشكى. تارماپى گۈندەكە لەئېمەرا دياربوو. بەھۇى كېنەكەوۋە وادياربوو كەس لەشۋېنى ھەسانەوۋەى خۇى ۋەدەرەنەدەكەوت. ھەموودىنا دەتكوت چۇلەو ھېچ جوولەوۋەرىك لەھېچكۆى نەدەھاتەبەرچاۋ. تەنبا جوولەوۋەرى ناۋچەكە ئېمەبوون و باى بەھاژەھاژو بەفرى بەدەمىەوۋە. پېنگومان ئەگەر كەسپىكىش بەدەرەوۋە با نەپدەتۋانى لەبەر كېتوۋە بمانبىنى. پىرىك بەرەو بنارى شاخو بۇلاى سەرەوۋەى دۇلەكە ھەلكشاپن، تا لەدئ نەدېووبوون. جۇگەلەتاۋىك بەتەسپاپى رېنگايخۇىدەپىرى و نەدەرەبەستى سەرماو كېنەبوو و نەئەرى و نكردوۋە سەرگەردانەى دەدېتن، كە بەتەنىشتىدا تېدەپەرىن. ئەو سەرگەرمى كارى سروشتىپى خۇى بوو و ئەوچمۇجۇلەنامۇپەشى بۇ گرنگنەبوو كە لەوكاتە بىچىپەدالەكەنارى لەگۇرداىبوو. پىارماندا بەرەو كۇتايى دەشت و سەرباسكەكانى سنوورى ھەلكشېن و تادەتوانىن، پېش خۇشكردنى ھەوا خۇ لە مەترسىپى دوژمن دوورخەپنەوۋەو بگەپنە جىھەوارەكانى سەرەوۋەى وئندەرى، بەوھىواپەى بتوانىن ئاوردووپەك بدۇزىنەوۋە ئاورىك بکەپنەوۋە بتوانىن پشووپەك بەدەپن و بېرىك لەحالى خۇمان بکەپنەوۋەو چارەپەك بدۇزىنەوۋەو ھەرنەپى بەزەلېلى نەكەپنەبەردەستى دوژمن .

پاش رى پىرىنېكى زۇر، لەكاتېكدا كە پېمان واپوو ئىدى لەمەترسىپى دوژمن تارادەپەك دووركەوتوۋېنەوۋە، توشى شۋېنەوارى پېرەوۋەى چەند جىپىپەك بوون، كەبەحال لەزېو بەفرەكەدا دياربوون. تەزووپەكى خۇشى و ھىوا بەدلماندا خوشى. ھىواى ئەوۋەى لەوانەپە چەند رېتواریك بېنېنەوۋەو رېتوونىيان لى بخوازىن، لەناخماندا جىگىرېبوو. چاومان بەدەورو بەرى خۇماندا گېرا، بەلام بەسەرسامىپەوۋە، ھەرزوو لەنېشانەكانى دەوروبەرا، تېگەپشېن

ئەوانە ھەر شوپىن پىي خۇمانى ھاتووينە ۋە ئەو شوپىنە دەۋرى كاتزىمىرو نيويك پىشتىر بەجىمان ھېشتىبوو. بىرم كىرەۋە "باشە خۇ ئىمە بەرە ھەۋراز ھەلكشاين، ئەدى چۇن ئاۋا داپەريوينە تەۋە خوارى؟" زۇرمان بىر كىرەۋە بەدەۋرى خۇماندا رۋانى، تا بزائىن ھەۋراز كوئىيە ۋە نىشيو كامەيە. ئەۋجار ئاراستەيەكى دىكەمان گرتو زۇرمان ھەۋلدا ھەلە پىشتىبوو دوپات تەكەينەۋە، زۇر وريابووين كە دامپنەۋدامپنى باسكە شاخەكە تەنىشت خۇمان بگرىن، تا توشى تۇپخانەى دوزمن نەيىن، بەلام ديسان ھەر ھاتىنەۋە شوپىنى خۇمان. بەتەۋاۋى گىزو دامو بىووين. ئەۋجار كوتمان با جۇگەكە بگەينە رىنوينو بۇلاى سەرچاۋەى يرۇينو ئاۋا لەدەشتايەكە دوركەوينەۋە. چاومان لەتاۋى جۇگەكە كىرد، كە بەۋرەشەپۇلى پىكھاتوولەبا، داپۇشرايوو. ئاراستەى ئاۋى جۇگەكەمان بەچاۋ بۇدپارى نەكرا، چونكە با دەرەتەى پىنەدەداين. ئەۋجار بىرم كىرەۋە بە چەندپەرەكايەك ئاراستەى ئاۋەكە ئاقىكەينەۋە. دووسى پەرەكامان دەئاۋەكە خستىن و بەۋردى سەرنجىماندا پرەوتەكەى. لەكۇنەۋە كوتراۋە ئاۋو ئاۋەدانى. ئەۋجار بەھىۋاى گەيشتن بەئاۋەدانىيەك، كە يىگومان دەبى لەسەر رىنگاى ئەو جۇگەبى، وىستمان بۇلاى خوارى داکشىين. دەمانزانى ئەۋئاۋە ناچتەۋە ئىو كونەمشكى، كەۋابوو، دەگەبىشتىنە ئاۋابىيەك كە بتوانىن پارىدە لەخەلكەكەى بخوازين. بەبۇچوونى خۇمان و بەئاراستەى جۇلاننى پەرەكايەكاندا بەرەۋ نىشيو ۋەرىكەوتىن، بەلام چىۋاى پىنەچوۋ كە بە سەختىيەكەى را، دپاربوو ھەۋرازە. تىگەيشتىن كە چونكە بايەكە بەپىنچەۋانەى رەۋتى ئاۋەكە دەھات، پەرەكايەكانىشى پىنەلەردوونو ئىمە ۋامانزانىۋە بەرەۋخوار دەچن !

كاتزىمىر ۱۲ى نيوەرۇيە، ئىدى بەتەۋاۋى لاۋازوگىزو سەرگەردان بىووين. شەۋى پىش كىرئەكەش كەم خەۋتىبووين، بۇ بەيانىيەكەشى لەكاتزىمىر چۋارەۋە ھەستابووين. گەران بەدۋاى ئەسپەكەداۋ باربەستىنەۋەۋە كىشەى رىنگاۋ كوئىرەۋەرىيى ۲۷كاتزىمىر كىرئەۋى توند، كە سەرچەم دەيكرە ۳۱ كاتزىمىرى بىرئانەۋە، بەبى خەۋو وچان، ھىزو گورى بەتەۋاۋى لىرىبووين. گەرانبەۋە لاي خوارى و تارمايى گوندىمان لىۋەدپاركەوت. لەھىندىك شوپىندا، ئاۋ لەزىر بەفرەكەدا ۋەستابوو. لاقمان تىدەكەوت و پىلاۋەكانمان پىبوون لەئاۋ. نەبى عەجەم كە لەۋسەفەرەدا دەگەلمان بوو، لىنگەكەۋشىكى لەبەفردا لىۋىبوو. بەلاقىكى بىۋىلاۋىشەۋە لەگەلمان دەسۋوراۋە، بەلام بۇنى ھىچ گەلىيەكى لىنەدەھات و بەۋپەرى خۇراگرىيەۋە ھاورىيەتەى دەكردم. ئەو لەسەرئەۋبارودۇخەى خۇشىرا زۇر دەخەمى مندابوو و بستىك لىم دور نەدەكەۋتەۋە .

كاتزىمىر ۱ى دۋاى نيوەرۇيە، ھەۋا كەمىك روونى كىرد، ئىمە لە نىزىكەى ۵۰۰مىترى گوند راۋەستابووين، كىرئە لەپىشت سەرمانەۋە دەھات و روۋى دەگوندەكە بوو، كە بەبەرەقەدى باسكە شاخىكەۋە، پالى لىدابوۋەۋە پىدەنگ و پىخەم و پىنگا لە روۋداۋەكانى دەۋرۋبەرى، لەخەۋىكى قوۋلداۋنوقوم بىوو. ئاراستەى بايەكە ۋابوو كە ئەگەر كەسىك بەھەلكەۋت لەگوندەكەدا لەمالىش ھاتىدەرئ، نەبەتۋانى بمان بىنى. تەپۇلكەيەكى تارادەيەك بەر، بەتاك لەلاى دەستىچەپمان ھەلكەۋتىبوو. دۋاى ۋى دۇلىكى نەدىو لەگوند، بەرەۋ جەنگەلەكانى لاي ئالۋەتان ھەلدەكشا. ھىوامان ۋابوو كە بتوانىن بەۋندا بگەينە جەنگەلۋ لەئىۋداراندا ئورنىك بگەينەۋەۋە وچانىك بەدەين و تارادەيەك بەسەپىنەۋە. چەندكەسىك لەپىشمەرگەكان، ئىدى پىستى رىنگا پىرىنى لەۋە زىاتريان تىدا نەمايوو. خالىد قارەمانى لەزمان كەۋتىبوو، رەحمانە چكۆلى كادرى دەرمانىشمان خەرىك بوو لەپى دەپەرى. سىۋىپىشمەرگەى دىكەشمان، تۋانايەكى ۋايا تىدانەمايوو. خالىدمان لەسەر زەۋى راكشانىدو ئەۋچۋارەشمان راسپارد كە ئاگايان لىۋىۋى و بچن لەگوندى را چەندكەسىك پىن بۇ بردنەۋەى. ئەگەر توۋشى پاسدارانىش بوون، بلىن ھاتووين خۇ بەدەستەۋەبەدەين، بەلام توشى كىرئەۋەبووين. چەكى ئەۋپىنچانەمان دەتپىرئ ئەسپەكە نا، چونكە لىۋان بىۋەبار. ئاۋا ماينەۋە دەكەس. ئەۋجار پىرمان دا بچىنە پىشت تەپۇلكە بەتاكەكەۋ پىشۋىيەك بەدەين و ئەگەر لەناكاۋ خۇشى كىرد، لەگوندرا دپار نەيىن و چاۋەدپىيەكى دۇخەكەش بگەين. تا گەپىشتىنە تەپۇلكەكە، كەمەۋداى ۲۰۰ مىترىك لىمان دووربوو، دوو كەسى دىكەشمان، چەكىان داناۋ چوونەۋە، ئەسپەكە بەدەبەزىنى خالىد، بارەكەى سووك بىوو، بەشى ھەرەزۇرى تىشۋوى رىنگاشمان لەتپىرەكە دەرتىابوو و خواردىبوومان. تەنيا كۇلەپىشتى بەكان و تەنگەزىادىيەكانمان دەتپىرەكەدا بوون. لەرۋىشتىنىشدا بۇخۇمان بەنۇرە ۋەپىشى دەسكەۋتىن و رىنگامان بۇدەشكاند. ئاۋا نەمانپىشتىبوو ئەۋپىش لەپىۋىيە، چونكە گىۋىكى خۋاشمان بەۋبەۋەۋە و بارىكى قورسى لەسەرشانى سووك كىردىبووين. ھەرەكەسىش زۇر ماندوۋدەبوو، بۇ ھەسانەۋەيەك تەنگەكەى خۇى بەئەسپەكە دەسپارد. تائىستا ھىچ ھەۋالىكىمان لە رەفىقانى رۋىشتىورا بۇ نەھاتىۋەۋە. لە پىشت گىرەكەش راپىش كاتزىمىر سىۋىۋارى، سىۋىكەسى دىكەمان رۋىشتىن. ماينەۋە پىنچكەس. چىدى مانەۋەمان لەۋى بەبەرژەۋەند نەزانى، پەرىنەۋە ئىو دۇلەكەى روۋبەرۋوى گىرە تەكەكە. لەۋى پاش خواردىنى ھىندىك خورماۋ ھەلۋاۋ كالباس، ھەستايىن و بەھىۋاى گەپىشتىنە جەنگەل ۋەشاخى ھەلگەراين، بەلام چەندى خۇمان ماندوۋكرد نەمانتۋانى لەنىۋەى بەرقەدى كۇتايى دۇلەكە زىاتر بچىنە سەر. پاش چەند ھەۋلىكى پىنگام، پىشمەرگەيەكى خەلكى شىۋىيە، بەناۋى مەمەدى زىبايە، لەدەۋرى سىۋىۋىۋارى لەئىو دۇلەكە بەچىۋى ھىشتىن. ھەرەكەسىكى دەمانناردەۋە رامان دەسپارد بەكەس نەلى كەسى دىكەمان لەدەرىماۋە. ئاۋا بەمەۋە پىنچ كەس ماينەۋە .

نەبىيەجەم، پېشمەرگەبەكى توركى خەلكى ورمى بوو. چەند كەسئىك لە پېشمەرگەكانى كۆمىتەى شارستان كە قىنى شەرى نەغەدەو كوشتارى بەكۆمەلى قارىنى قەللاتانان لەبىرنەدەچۆو، زۆريان بە قسەى ناخۆش و لاتا و تازاردەدا. واى لىنھات كە پېش ئەوسەفەرەمان، رۇژئىكى پېنى كۆتم: "كاكەولاً، ئىدى ناتوانم تاوا ھەلكەمو پىيارم داوہ بچمەو ھو خۆم بدەمەدەست، بەلام دلنباہە ھەرگىز خەيانەتتان پىناكەم. ئەمن زۆر شازەزاي ھەلسوكەوتى بووم. بەتەواوى لىنى دلنباووم. ئەو ھىچ شوئىنەوارئىك لە ترسو بەزىن بەروخسارىو ھە ديار نەبوو. چەندجار دەپىرسى "كاكەولاً چەكەين؟" دەم كوت: "ئىوہ تازادن چىكەن، ئىيانى خۆتان بەئى منو ھە بەستەو، بەلام ئەمن حەولى خۆم ھەر دەدەم، يا دەردەچم، يا دەرمم" جوابى دەدامەو: "باشە با پىكەو ھە بمرىن ."

مەمەدەقەلەو، پىوانىكى بەخۆو ھاوتەمەنى من بوو. ئەو زۆر بەتاقەت و خۇراگرو زەحمەت كېش و كەم چاوەروانى بوو. بۇحىزب، خۆى لە ھىچ كارئىكى سەختى جەستەى نەدەپاراست. خۆئىدەوارى نەبوو و خۆى دەباسى سياسى ھەلنەدەقورتاند. كوردئىكى سافو سادەو پىخەوش بوو .

مراد كوردئىكى دەورى ۱۷سالان بوو. پاش شەھىدبوونى مەمەدى براى، كە سەرلئىكى قارەمان بوو، بىو ھە پېشمەرگە. كوردئىكى لەبەردلان و بەورەو لەسەرەخۆو بىچاوەروانىيەكى زيادى بوو. كارى خۆى بەرئىك و پىكى دەكردو ھەرگىز گۆم لىنەبوو لەو سەفەرەدا بۆلەپەك بكا. زۆرى پىخۆشبوو شت فېربى و زۆرمان خۆش دەوېست .

مەلابرايمى مەجىدبوور، ئەندامى ھەينەتى ئىجرائىي كۆمىتەى پىرانشار، كە كاردئىكى بەو ھەجى كۆمىتەى شارستان و پىوانىكى قسەخۆش بوو.

پاش رۇبىشتى مەمەدى زىبابە، چەندجارى دى حەولمان داو تا نىزىكى سەر باسكەشاخەكى لاي چەپى دۆلەكە رۇبىشتىن، بەلام چىدىمان پىرنەكرد. دەورى كاتزىمىر پىنجى ئىوارئ ھەوا خۆشى كرد، ئىمە تا ئەوكاتە دوايىن حەولى خۆمان بۆ ھەسەرەكەوتن دابوو، بەلام ھىچمان بۆنەكراوو. ناچار ھاتىنەو ھەخوارو لەسەلەپەكى ئەو باسكەى دۆلەكەرا كە دەكەوتە لاي كۆنەمشكى بەماتەماتە چاوپىكمان لەتاوايى كرد. كەس بەدەرەو نەبوو. لەوئى لەئىو بەفەرەكەدا چاوپىكمان سازكردو خۆمان تىدا حاشاردا. جارجارەش بەپارئىزەو بەنۆرە چاوەدئىرى گۆندەكەمان دەكرد. بەفرى فورس لاي شاخى لى پىروپىنەو، ئىدى ھىوامان بە ھەسەرەكەوتن نەما. پىيارمان دا تا ھەوا تارىك دەبى، ھەرلەوئى خۆمان مات كەين. ئەوچار داپەرىنە خوارەو ھى گۆندو بەجادەى ئالوھەتاند رىئىرئى پىرۇين، تادەگەينە دارستانەكەى رىو ھەرووى ئالوھەتاندو لەوئى پىرىكى دىكە لەحالى خۆمان بەكەينەو. كاتزىمىر شەشى ئىوارئى، دىتمان قەرەبالئىك لەدى پەيداوو، ژمارەپەكى بەرچاوخەلك بۆلای ئىمە دەھاتن. بەدوورپىن لىمان رىوانىن. چەكداريان دەگەل ديارنەبوون. وامان زانى خەلكى ئاوايىن. مەمەدە قەلەو ھەلى لەھەموومان شىرتىبوو. كۆتمان "تۆ بەرەو پىريان بچوو، ئەگەر خەلكى ئاسايى بوون، ئىمە ئاگاداركەو، ئەگەرىش دوزمىنان دەگەل بوو، بلى ھاتووم خۆم بەدەستەو ھەدەمو باسى ئىمە مەكە!" مەمەد بەلاكەلاك و ھەرىكەوت. ھەركە گەپىشتە خەلكەكە، تىو ھەرھاتن، لەوكاتەدا چەند چەكدارئىكمان دەگەل دىتن. دلەم داخوړيا. پىمواوو پىلانئىك بوگرتنى ئىمە لەگۆرئىدایە. من، بەرپىرسى كۆمىتەى شارستان بووم، پىچگەلەو ھەش تائەوكاتە، دەورەپەك ئەندامى چىگرى كۆمىتەى ناوھندى بووم، ماو ھەپەكەش بەرپىرسى كۆمىتەى شارستانى پىرانشار بووم، ژمارەپەكى زۆر لە ئەندامانى نەھىنىيى حىزىم لە نەغەدەو پىرانشار دەناسىن. ماو ھەپەكى زۆرىش ھەك چىگرى كۆمىسىونى مالى و بەرپىرسى بەشى مالىيى حىزىي دىمۆكراتى كوردستانى ئىران كارم كرىوو. ماو ھەپەكەش ئەندامى كۆمىسىونى لىكۆلئىنەو ھى حىزى بووم. بەو ھۆيانەو نەھىنىيەكى زۆرى حىزىم لەبەردەستدابوو. بەپىرى پىيارى دەولەتى كۆمارى ئىسلامىش، ھەموو ئەندامانى كۆمىتەى مەركەزى، پىيارى ئىعداميان لەسەر بوو. ئەمن لەوكاتەوساتەدا، كۆزانم زۆر بەلاو ھەگىز نەبوو، چونكە ئەگەر ئەوكاتىش نەكۆزرايام، پىم وانەوو، بەودۆخەى تىدابوو، ھىواپەكى ئەوتۆ بە رىزگاربوونمان ھەپە، بەلام كە چارەنووسى پىكارەساتى شەھىد كەمالى دەبىاغىم دەھىناو بەرچاوم، ھەموولەشم دەلەرزى. شەھىد كەمال، ئەگەر لەبىرم بى، لەسالى ۱۹۸۱ لەكرماشان راپۆرتى لىدراو گىرا. ئەو پاش ئەشكەنجەو تازارىكى زۆر، ناچار كرا دان پىدانانى تلوئىزىونى بكاو پاش تۆبە پىكردئىكى بەزۆرى و كەسايەتى شكىنىيەكى قىزەون، گوللەباران كرا. گىرانى منىش، پىچگەلە دانى نەھىنىيەكى زۆر بەكۆمارى ئىسلامى و بەدبەخت كردنى خەلكىكى زۆر لە پىرانشارو نەغەدە، ئىكشكانى كەسايەتى و سەرەنجام ئىعدامى بەدوادوو ھەبوو. كۆمارى ئىسلامى پاش دامەززانى، چەند كەسئىكى لەبەرپىرسانى ساواكى شا كوشتى و ھىندئىكىش بەدەستى ژمارەپەك لەشەرىكەئاخوندەكانيان ھەللاتن و چوونە ئوروپا، بەلام رىكخراو ھەكى، ھەرەكخۆى ھىشتىراپەو ھەبو بەئىتتىلاعات و زۆرشىو ھى سەپروسەمەرەى نوئىشى لەئەشكەنجەدا داھىنان. لەسەردەمى شادا، كەسئىكى سياسى كە دەگىرا، لەئىر ئەشكەنجەدا دان پىنانى لى ھەردەگىرا، پاشان داداگىي دەكراو ئەگەر پىيارى كوشتى درابا، گوللە باران دەكرا، دەنا چەندسال زىندانى بەسەردادەسەپا ئىدى ھەك بەندىي سياسى دەماپەو ھە پاش تەواو بوونى ماو ھى حوكمەكەشى بەر دەدراو خەرىكى زىيانى خۆى دەبوو، بەلام ئەو ھى كەوتىبەردەستى ئەشكەنجەگەرانى كۆمارى ئىسلامى، پاش لىدەركىشانى زانىارىيەكان و تۆبە پىكردئىكى ئاپرووبەرانەش، ھىشتا كارى تەواونەبوو.

زۆرلەۋكەسانە، زۆرچاران بەبىيانوۋى جۇراۋجۇر كەۋتوۋنەتەۋە بەر ئەشكەنچەۋ پاشان داداگايى كراۋون سزاى دېكەيان بەسەرداسەپاۋتەۋە، زۆركەس ھەبۈنە كە پاش تەۋاۋبوۋنى سزاى ديارىكراۋىش بەرنەدراۋون بەداداگايەكى روالەتى لەداردراۋون. ئەۋانە ھەموۋى لەچركەپەكدا بەمىشكەمداهاتن. خىرا دەمانچەكەمەدەرتنا، پىارمدا ئەگەر زانيم دەگىرېم، خۇبكوۋم. دەمانچەكە ئاۋىكى زۆرى تېچوۋبوۋ، چەخماخەكەى كارىنەكرد، ھەولمدا تەنگەكەم سزاكەم، ئەۋىش ھەر بەۋھۇكارە سوارنەبوۋ، ناچار بەھەموۋھېمەۋە پىلاقەپەك بەچەخماخەكەپىدادا، بەرى پىم زانېكى گورچوۋ پىرى تېۋەستا، بەلام تەنگەكەش سوارنەبوۋ، ئەۋىش بەھۇى ئەۋتەراپىيەى چوۋبوۋەناۋى، بېۋە پارچەپەك سەھۇل. پىارم دابوۋ ئەگەر چەكدارەكان دوزمن بوۋن پەلامارنىكى چاۋەروان نەكراۋيان بەم، تا يا چەكېم دەستكەۋى يا خۇيانپى بەكۈشتدەم. ئەزموۋنى لەۋشېۋەپەم لەماۋەى پىشمەرگاپەتېدا دېۋون. ۋەبېرمھانەۋە كە لەپىرانشار عەۋلا سەرلانېكى ھەبوۋ. ئەۋ لەگەل ساۋاكدا زۆر تېكەلاۋ بېۋو. بەناشكرا جاسوۋسىيى بۇدەكردو بەشانازىيەۋە دەمانچەى دەۋلەتى لەخۇدەبەست. پاش دەۋرانى شاش لەگەل موقىبلى ناۋىكى بەرپىرسى ئىتتىلاعاتى كۆمارى ئىسلامى لەپىرانشار، خۇىرېكخستېۋو. رۆۋزىكى بەھۇكارنىكى ناديار، موقىبلى بە سەربازو پاسدارنىكى زۆرۋە لەناكاۋ دېتە گۈندى ئەندىزىۋ گەمارۋى مالمە كاك عەۋلا دەدا. زمارەپەك پاسدارىش لەبەر دەرگاۋ سەردىۋارو بانى مالى كاك عەۋلا دادەنئو بۇ خۇى دەچېتە ژورنىۋ دەمانچە لەسەر كاك عەۋلا رادەگىۋ دەپەۋى قۇلبەستى كا. كاك عەۋلا ھەرچەندى دەپارنەۋە، كەلكى نابىۋ دەزانى كە ھەر بېيەن تازە ناگەرتەۋە، ناچار لەپىرا دادېتە دەستى موقىبلىۋ دەمانچەكەى لىدەستېنىۋ تەفەى لېدەكاۋ دەيكوزى. پاسدارەكان بەۋروداۋە ۋەھادەتاسېنۋ ناپەنەۋە سەرخۇ، تا كاك عەۋلا دەردەپەرىۋ خۇدەگەپەنېتە كەندىكى بەردىۋ بەرەۋ ناۋچەى بەردەستى پىشمەرگە دادەپەرى، ۋەخۇناپەنەۋە. ئەۋجار لەھەموۋلاپەكرا بەھەموۋ جۇرە چەكېك تەنانت لەپادگانى پەسوئىشرا كە لەدوۋراپى دەۋرى ۲ كىلومېترەۋەدەپىروانىيە سەر گۆرەپانى رۋوداۋەكە، بە نۇپۋخومپارە(ھاۋەن) دەست دەكەن بەتەقە، بەلام ۋەبەرنایەتۋ خۇى دەگەپەنېتە پىشمەرگانۋ دەربازدەبى !

لەۋساتەدا ھەموۋ ئەۋانەم لەچەندچركەپەكدا ۋەك فىلمىكى ترسناك، ھاتنەبەرچاۋ. دەنگى محەممەدەقەلەۋە ۋەخۇى ھېنامەۋە: "كاك عەۋلا ۋەرە مەترسېن، خۇمانەن!" ناچار چوۋبەپىنش. زمارەپەك لە خەلكەكە بەپىرمانەۋە ھاتن، ۋەك براپەكى چەندسالان لەدوۋرى پىماندانوۋسان. بەگەرمى دەباۋەشيان گرتېنۋ ماچيان كرىن. يەكېكىان زۆر بەمېھرەبانىيەۋە كوتى: "ئېمە پىشمەرگەى پارتېن، لەناۋ دى دەمېنېنەۋە، بىكەى پاسدارەكان لەسەر باسكەكانن، ناپەنە ژۇدى. مەترسېن، ھەموۋمان تېداچېن ناپەلېن موۋپەك لەسەرتان كەم پىننەۋە!". بەوقسانەۋە بەۋ پىشۋازىۋ بەخېرھېنانەۋە گەرمە، دلمان ھېندېك تارام بۇۋە. زانيمان لانى كەم لەكاتى ئىستادا نىازنىكى خراپيان نېە. محەممەدىان لەكۆلنى كرى، چۈنكە لەپىپەرىبوۋ. ئەمنۋ نەبىۋ مرادىش رەگەلىان كەۋتېن. بردىانېنە مالىك. ھەرىپەكەى دەستېك جلكى خاۋىنى كوردىيان بۇ ھېناپن. تەنگو دەمانچەكەپان لىۋەرگرتەم. بەۋە دلە تارادەپەك ترسا، بەلام ئەۋان كوتيان نېگەران مەبە بۇت خاۋىن دەكەپەنەۋە دەتدەپەنەۋە. ئەمنيان نارە دېۋىكى چۆل تا جلكەتەرەكانم بگۆرم. جلكە خوۋساۋەكانم دانانۋ ئى وشكەم كرىنە بەر. بردىانېنە ژورنىكى دېكە. ھۇدەپەكى گەۋرەبوۋ. كورەپەكى بەگرفەگرف تېدا دايسا. نەپان ھېشت لەكورەكە نىزىك بېنەۋە. تەشتىكىان پىرلەناۋى سارد ھېنا. گۆرەۋى زەنگالەكانيان پى داکەندېنۋ كوتيان: "لاقو دەستتان دەۋناۋەى زېن!" ئەۋجار وردەۋردە ناۋە ساردەكەپان بەتال دەكردو كترى ناۋى كۆلۋوبان لەسەر كورەكە ھەلدەگرتو زۆر لەسەرەخۇۋ وردەۋردە دەتەشتەكەپان دەكردو لىكىان دەدا. ئەۋە شېۋەپەكى زۆر لىزانانە بوۋ بۇ گەرم كرىنەۋەى دەستۋېنى سەرمابردوۋمان. پاش خاۋبوۋنەۋەى لاقو دەستمان بردىانېنە نىزىك كورەكى گەرم. گىانېكمان ھاتەۋەبەر. دەمانچەكەشميان بەئىشكىۋ خاۋىنى بۇ ھېنامەۋە. بەلام تەنگەكانيان راگرتېۋون. پىشۋەپەك ھاتەۋەبەر. ھەستم بەحەسانەۋە كرى. چاۋىكەم لە دەستۋ لاقم كرى. ھەرتك قامكى چوۋكەى لاقم خوتېنىكى زۇريان لەتەنېشتىرا تىچزابوۋ. دۋاپە پىيان كوتەم: "ئەگەر يەكسەر ھېشتىامان پىنە بەركورە، لەۋانەبوۋلاقتان سەقەت بى!" ئەۋجار پىاۋىكى تارادەپەك بەتەمەن ھاتەژوۋر. خۇى ناساند: "بەخېرېن! من مەلاقادرم، بەرپىرسى پىشمەرگەكانى ئېرەم. ھېچ نېگەران مەبەن، پاسدارەكان ھەموۋ بىكەكانيان لەسەر باسكەكانى دەۋرى ئەۋ دېيەن. ژۇدى تەنبا پىشمەرگەى مەى لىن. ئېۋە برانۋ مىۋانى ئېمەن. ھېچ نېگەران مەبەن. بەلېنتان پىندەدەم ئەگەر تەنبا يەكېكىشمان مابى، ناپەلېن خوتېن لە كەپۇى ھېچتەن بى. يەكدوۋرۇژ مىۋانمان دەبەن تا جوان دەحەسېنەۋە. ئەۋجار دەتان زېرېنەۋە بىكەكانى خۇتان. سېپەپىش خۇ بشۇنۋ جلكەكانتان بىكەنەۋە بەرتان، تا برانېن كەنگى لەبارە بۇ بەرېكردنەۋەتان. پىشمەرگە ھىلاكەكەمان برە لای دوكتۇرى پاپەگا. بەداخەۋە چى دەگەل نەكراۋ شەھىدبوۋ. بەپاسدارەكانمان كوتوۋە ئېۋە پىشمەرگەى پارتېنۋ دەكېۋەدا ونېۋون". پاشان مەلاقادرم منۋ ئەگەر باش لەبېرم بى مەلابرايمى برەۋە ژورنى خۇى كوتى: "ئېۋە ئەمشەۋ لېرە دەخەن!" پاشان دەستمان كرى بەقسان. پاش ئەۋەى خۇم پىناساند، كوتى: "بېۋورن كە زوۋتر نەھاتېنە يارىدەتان! پىشمەرگەكانى ئېۋە تاقو لۇق دەھاتن. ھەموۋوش بىچەك بوۋن. ھەرچى دەشھات دەيكوت كەسى دېكەم لەگەلدا نېە! لەپىشدا پىنچ، پاشان دوۋ و دوۋ، پاشان يەكۋ دۋاپ ئەۋانېش محەممەدى زىياپە. زانيمان راستى نالېن. سوئىدما بۇ محەممەد خوارد كە ناتاندەپەنە دەستى دوزمن، ئەۋجار محەممەد پىكىۋتېن كە ئېۋە چۋاركەستانماون، بەلام بەرپىرسەكەپان زۆرەللەشەقەۋ

بەھىچ شىۋە بەك خۇبە دەستەۋە ناداۋ ئەگەر بۇلايان بچن تەقەتان لىدەكەن. ئىمەش كە لەشەرى براكوۋى يىزارىن و نەماندەۋىست بەھۇى پروداۋىكى ئاۋا دەستمان بەخوئىنى يەكتر سوور يىتەۋە، لەسەر ئەۋە ساغ بوۋىنەۋە كە راۋەستىن تا رۇز درەنگ دەبىۋى ئىۋە بەتەۋاۋى واتان لىدى كە دەستتان بۇنەكرىتەۋە، ئەۋجار ھىمدادىتان بۇ بىئىرىن. ئەۋەبوو كە بەۋدەرەنگە ھاتىن!"

ئەۋشەۋەم بەدلەۋىپەۋە بىر دەۋسەر. دلم ھەر ئۇقرەى نەدەگرت. بلىنى راستمان دەگەل بەكەن؟ چ دەبىۋى ئەگەر لە سەرۋەى خۇيان را دەستوورنىكى دىكەيان بۇبى؟ چۇن دەتوانن نافرمانى بەكەن؟ چ دەبىۋى ئەگەر دەستەلاتەكە بەتەۋاۋى لەدەستوان دەرچى؟ چ دەبىۋى ئەگەر جاسووسىك دزەى كرديتە نىۋيان و راپورتمان لى بىدا؟ ئەۋپرسىيارانەۋ ھەزاران پرسىيارى دىكەى لەۋجۇرە، شەۋەكەيان لى كردمە جەھەننەمىكى وا كە سەرەراى ئەۋ ھەموومانىۋەتتە، بەشى ھەرەزۇرىكات بەدەمانچەى ئامادەۋە دەچىدارا كىشابووم. كاك قادرو پىشمەرگە بەكى دىكەى پارتى، لەگەلمان دەۋزورەدا بەئارامى خەۋتوۋو و موۋيان لى نەدەبزووت. ئەۋشەۋەمان بەھەرچۇرىك بى تىپەركرد. بەيانى زوو پىش ھەموان ھەستامو دموچاوم شوشتن. نان وچاك بەيانىمان خوارد. ھەۋا ساۋبوو. گەرماى گىبانەخشى خۇر كەشىكى دلرۇقنى دابوۋەزەۋى، بەلام دلى من ھەر لەخرتوپرتداۋو. لەۋباروۋخە نادىارەدا كە من و ھاۋالانم گرفتارى بىۋو، زيان ھەر تامى تالى تىدا بەدى دەكراۋ ھەموو خۇشى بەكانىش بۇ من تالو زەھراۋى بىۋو. ۋەك ئەۋەبوو بەدەستى بەستراۋ دەقەفەسىكداۋم ھەردەم چاۋەروانى كىردى سەرپر بىم. راستە كاك مەلاقادرو ھەموو ھاۋالانى رەفتارىكى زور مەردانەۋ مېرەبانانەيان ھەبوو، بەلام من ھەر لە چارەنووسمان دلنىانەبووم. دواى نانى بەيانى شوئىنى خۇشوشوشتىن نىشان دابىن. ھەموو خۇمان شوشت. جلكەكانىشمانىشمان شوشتن و ھەلمانخستن. ھەۋا وا خۇشبوو، كەدەتكوت ئەۋكرىۋەۋە باتۇفەى دوتىنى ھەر رووشى نەداۋە. جموۋلى نىۋوگوند ھىچ دىاردەبەكى نامۇى پىۋەدىارنەبوو. ھەموو شتىك ئاساىى دەھاتە بەرچاۋ، بەلام من ھەر جەمىم نەبوو، ھەمىشە ئاگام لەخۇم بوو و دەمانچەكەم بەك چركەش لەخۇم دوور نەدەكرەۋە. پىيارم دابووم بەھىچ شىۋە بەك بەزىندوۋى نەكەومە بەردەستى دوۋمىن. دواى نانى نىۋەرۋى، مەلاقادر پىۋىكوتىم: "سەرۋى خۇمان ئاگادار كر دۇتەۋە، قەرارۋا بەئەمشەۋە كادىرىك لە راژان را يىت، ھىندىك قسەتان بۇدەكاۋ دواۋە بەرتان دەكەبىنەۋە!" ئەۋ ھىندەدىكەى تووشى نىگەرانى كردم. رووم دە خوالىخۇشبوو مەلاقادر كر دو كوتىم: "كاك مەلاقادرا! من لەنىازپاكتاندا ھىچ گومانىكىم نى، بەلام دەزانم ئىۋە سەر بەخىزىكىن، كە بەداخەۋە چەندساۋىكە لەگەل خىزبەكەى ئىمە لەشەرىكى براكوۋىداۋە. باۋەرم بەتەۋاۋى بەبەلنەكانتان ھەپە. ئىۋە ئەۋپەرى پىناۋتى و مەرداۋەتتى خۇتان دەرھەق بەئىمە نواندوۋە. زور مەمنوۋىن و مالتان ھەزار جار ئاۋەدان بى. ئەگەر بىمىن، ھەرگىز ئەۋمە لەبىرناچى، بەلام باش دەزانم ئىۋەش ھەموو دەستەلاتتان بە دەستى خۇتان نى، ئەۋە ھات و پىيارى بەدەستەۋەدانمان درا ئىۋە چتان پىدەكرى، يا ئەگەر دوۋمىن سۇسەى كر، چتان لەدەستدى؟ ئەمن تەنبا داۋاۋەكەم لىتان ھەپە. ئەگەر بەھەر ھۇكارىك پىيارى بەدەستەۋەدانمان درا، بىم كوژن و بلىن پەلامارى داۋىن و كوشتوومانە. با بەزىندوۋى نەكەومە بەردەستىن!" خوالىخۇشبوو مەلاقادر زور لەسەرەخۇۋە بەدلنىاۋى يەۋە كوتى: "كاك عەۋلا! ھىچ نىگەران مەبە، دلنىام سەر كر داۋەتتىمان بەدەستەۋەتان نادات! ئەۋجار ھەر ۋەك لەسەرەتادا بەلنىمان پىداۋن، تا بەك كەسمان بىمىنى ناپەلنى موۋىك لەسەرتان كەم يىتەۋە!"

نانى شەۋىمان خوارد، رەخت و تەنەنگەكانىان بۇ ھىنەنەۋە. چەكەكانمان خاۋىنكرنەۋەۋە ئامادەمان كرذن. ھەموومان ئامادەۋ چاۋەروان دانىشتىن. جارى ئاۋا، چاۋەروانى و دانىشتىن، ھەر كاتمىرىك لى دەكاتە شەۋو رۇژىك و ۋادەزانى كات ھەر پىرانەۋەى بۇنى. تا بوۋە كاتمىر ۱۲۲ شەۋى، ئەۋدىنام بەچاۋى خۇم دى! ئەۋجار خوالىخۇشبوو مەلاقادر لەگەل خۇيدا بىردىمە ژورنىك. پىۋىكى رىك و پىك دانىشتىۋو، پىكىان ناساندىن. ناۋى مامۇستا جەسەن بوو. كوتيان لەراژان را ھاتوۋە. پاش ھىندىك دوان و گلەى رابردو لەپەكترو ۋەلامدانەۋەۋە روونكرنەۋەى پرسىيارەكان، كوتى: "كاك مەسعوود ناپەۋى شەرى نىۋانمان چىدى درىزەى ھەبى. ھەر ئىستا دسەستەبەك پىشمەرگەتان رەگەل دەخەين، تا لەمەترسى دەرباز دەبن. بەپەنا تۇپخانەى ئىراندا دەچن، بەلام نىگەران مەبن، ئاگادارمان كر دوۋنەۋە كە دەستەبەك پىشمەرگە بۇ ئەۋدىۋ بەرى دەكەبىنەۋەۋە تۇپخانەكە رىگرى تىپەرىۋوتتان ناپى." ۋەلامم داۋەۋە: "سىاستان دەكەم ئەۋچاكەشم ھەرگىز لەبىر ناچىتەۋە، دلنىام خىزبەكەى ئىمەش دزى ئەۋشەرەپە، چونكە ھەر كوردى پى مالىۋران دەبىۋە دوۋمنانمان پى شاددەبن." ھەموو شتىك بۇ رۇشىتەكەمان ئامادەكرابوو. دەستەبەك پىشمەرگە ئامادەبوون. مالاۋاۋىمان خواست و ۋەرىكەۋتتىن. چۇمىك لەنيزىك تۇپخانەكە لەسەررىمان بوو. پىشمەرگەكان نەيانپىشت بۇخۇمان لى بىپەرىنەۋە، چونكە بۇ لاقە سەرماردوۋەكانمان زيانى ھەبوو. ھەموومانىان بەكۇل پەراندىنەۋە. لەھەۋرازەكە ۋەسەرەكتىن، كە گەپىشتىنە سەر باسكى كىۋەكە، رىگايان بەرەۋ دۇلەتوۋپىشانداۋ بۇخۇيان گەرانەۋە. ئىمە رىك رۇشىتتىن، بەلام ترساين دىسان رىگامان لى بشىۋىك و تووشى كىشە بىن، پىشمەرگەبەكمان بەدواى پىشمەرگەكانى پارتىدا ناردەۋە، لەسەر چۇمەكەرا، پىشمەرگەبەكيان بەناۋى مستەفا ناۋدەشتى بۇ رىۋىۋى بۇ ناردىنەۋە كە تا دەمانباتە نىۋ دۇلەتوۋ لەگەلمان بى. كاك مستەفا بەجلكى ئاساۋ كۇن و بەبىچەك ۋەپىشمان كەۋت و بىردىنە نىۋوگوند. لەۋى بەشۇراى گوندەكەمان ئەسپاردو رامان ئەسپارد بەيانى بەرى كەنەۋەئەۋدىۋ. ۋامان نىشاندا كە لەخەلكى ئەۋدىۋەۋە بۇ رىۋىۋى ۋەپىشخۇمان داۋە، تا

کەس نەزانی پێشمەرگە ی پارتی، و پرامان ئەسپاردن کە نابێ کەس بزانی لەگەڵ ئێمەدا بوو. بەیانی هەستاین و نامان خوارو تەرمی شەهید خالیدمان لەسەر ئەسپەکە داوەست و تەنگەکانمان دەتێرە کەنا تا دیارنەبێ و پاسداران کە لەبنکە ی خۆیان لەسەر باسکەکانی دەوری گوند بوون، نەزان پێشمەرگەین. ئەو گوندە لەسەر سنووری ناوچە ی بەردەستی پێشمەرگەبوو و دەمان زانی پۆیست ناکا چەکەکانمان بەدەستەووە بن. ئەو بوو بەیانی پاش تاوھەلات، وەک خەلکی گوند بەرەو دەراوی دۆلەتوو وەرێکەوتین. رێگا کە بەستبووی بە جئسمی و لاخان قوولکە قوولکە ببوو. من تائەوکاتە لەبەر بیرتالۆزی و دۆخەھەستیارە کەم، هەستم بە باری نالەباری لەشم نەکردبوو. بەری پێم بەسەرما وا تێکچوو بوو کە هەر جارە ی لاقم لەسەر زەوی دادەنا دەتکوت چەند چەقوو یان بۆ دەرێگا کە چەفاندوو مو زانیکی زۆر توند دا بە گرتە و خەریک بوو دلم بوەستین. هەرچۆنیک بوو بەو نازارو ئەشکەنجە یە رێگامان پێوا تا گەیشتینە بنکە ی کۆمیتە ی سەردەشت لە کونە ماری .

بە یاری دە ی پێشمەرگەکانی سەردەشت، تەرمی خالیدمان بە شێوھە یەکی شیواو ناشت و چوو مە دەفتەری سیاسی لە گەورە دی و پرووداوە کەم بەوردی بۆ گێرانەو. هەر بەو بۆنە یە شەو دەفتەری سیاسی بە یاننامە یەکی لەرادییو بلۆ کردەو و سیاسی ئەوھە لوئیس تە جوامێرانە ی کرد. بەلام لەبەر پاراستنی بەرژەو نەدی پارتی، ناوھەکی بەرەمز هێنان. ئەو بوو بەسەر تاپەک بۆ سەرھەلدانی ناشتی و دوا ی ئەو پرووداوە ئیتر هەرچەند بە شێوھە یەکی نافەر مێش بێ، ناشتی لەنیوان هەردوو ک حیزبی کوردستانی جێگیر بوو و سەر تاپەکی باش دامەزرا بۆ پێک هاتنەو یان و دامەزرانی دۆستاپەتی و ناشتی یەکی بەردەوام لەنیوانیان .

ئەمن کە سەرما زۆری کار تێکرد بوو بۆ چارەسەر چوو مە خەستە خانە ی حیزب، کە ئەوکاتی لە کارێزە بوو. سی مانگیکی کیشا تا چاکبوو مەو و چوو مەو و بنکە ی کاتی کۆمیتە ی شارستان

عەبدوللا ئیبراھیمی

٢٠١٢/٦/٢

ھەولێر

سەرچاوە: www.peshmergekan.com

2013-11-16

بلاو کرا بەو